

Будівництво автомобільних доріг в аспекті туризмології

Залунина О.М.

кандидат технічних наук, доцент кафедри туризму
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського

Черниш Р.О.

магістр
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського

Стаття присвячена актуальному питанню стану автомобільних доріг в Україні. Охарактеризовано взаємозв'язок стану автомобільних доріг і туристичної діяльності. Проаналізовано стан трас міжнародного, національного, регіонального та територіального користування. Систематизовані всі траси за шкалою, яка відображає ступінь задоволення водіїв під час перевезень пасажирів.

Ключові слова: будівництво, пасажирські перевезення, стан автомобільних доріг, автотранспортні послуги.

Zalunina O.M., Chernysh R.O. СТРОИТЕЛЬСТВО АВТОМОБИЛЬНЫХ ДОРОГ В АСПЕКТЕ ТУРИЗМОЛОГИИ

Статья посвящена актуальному вопросу состояния автомобильных дорог в Украине. Охарактеризована взаимосвязь состояния автомобильных дорог и туристической деятельности. Проанализировано состояние трасс международного, национального, регионального и территориального пользования. Систематизированы все трассы по шкале, которая отражает степень удовлетворения водителей во время пассажирских перевозок.

Ключевые слова: строительство, пассажирские перевозки, состояние автомобильных дорог, автотранспортные услуги.

Zalunina O.M., Chernysh R.O. CONSTRUCTION OF HIGHWAYS IN THE ASPECT OF TOURISM

The article is devoted to the actual issue of the condition of highways in Ukraine. The relationship between the state of roads and tourism activities is characterized. The state of routes of international, national, regional and territorial use is analyzed. All tracks on the scale are systematized, which reflects the degree of satisfaction of drivers during passenger transportation.

Keywords: construction, passenger transportation, condition of roads, motor transport services.

Постановка проблеми у загальному вигляді. З розвитком туризму автотранспортні послуги розширюються, оскільки збільшення попиту на подорожі здійснює позитивний вплив на розвиток транспортної інфраструктури. Транспорт дає змогу розширювати географію подорожей, тобто відбувається корисний та вигідний двом сторонам взаємовплив. Стан автомобільних доріг має прямий вплив на якість автотранспортних пасажирських перевезень в туризмі. Тому необхідним є виявлення впливових складових елементів процесу автотранспортних туристичних перевезень, до яких відноситься стан автомобільних доріг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом питанням аналізу проблем будівництва та ремонту автомобільних доріг присвячені роботи багатьох вчених. До них відносяться А.В. Веселов, І.С. Трубка [1],

Л.Д. Барінова, О.В. Білий, Л.Е. Забалканська, В.І. Куватов, І.Г. Малигін, А.Л. Стариченков [2], Н.В. Шаталова, В.П. Федоров [3]. Разом з технічними рішеннями А.О. Касич акцентує увагу в своїх роботах [4; 5] на необхідності аналізу впливу процесів децентралізації на економічний розвиток країни, до яких відноситься також будівництво доріг. Автором статті в роботах [6; 7; 8; 14; 15; 16] розглядається будівництво як вид економічної діяльності, що включає різні виробничі підсистеми, в які включені автомобільні дороги.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Невирішеною проблемою є алгоритм аналізу автотранспортних послуг в туризмі для оптимізації управління.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є виявлення впливових складових елементів процесу автотранспортних туристичних перевезень

для вдосконалення управління туристичними послугами. Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- охарактеризувати взаємозв'язок стану автомобільних доріг та туристичної діяльності України;
- дати загальну характеристику залежності туристичних автотранспортних перевезень від стану автомобільних доріг.

У процесі виконання наукової роботи використовувалися такі методи дослідження, як аналіз, синтез, дедукція, індукція, порівняння, аналогія, узагальнення, конкретизація, класифікація.

Виклад основного матеріалу дослідження. Туристські інфраструктурні ресурси є складовими соціальної та виробничої інфраструктури, що можуть бути використані в організації туристичної діяльності. Туристична інфраструктура є сукупністю підприємств, які забезпечують екскурсійне обслуговування, послуги гостинності, транспортне обслуговування [9]. Наявна розвинена автомобільна мережа сприяє розвитку туризму (рис. 1), але потребує дослідження з метою розвитку автотранспортних послуг в туризмі.

Важливу роль для розвитку автотранспортних послуг в туризмі відіграють автомобільні дороги. Туристична діяльність – це діяльність з надання туристичних послуг відповідно до вимог Закону України «Про туризм». Автомобільні дороги загального використання в туризмі мають свою класифікацію [10–12].

Згідно з джерелом [12] характеристика автомобільних доріг загального користування представлена в табл. 1.

Перелік доріг державного значення, зокрема їх ділянок, що суміщаються з вулицями міст та інших населених пунктів і фінансуються з державного бюджету, затверджує Кабінет Міністрів України один раз на три роки. Автомобільні дороги місцевого значення поділяються на обласні та районні, що з'єднують адміністративні районні центри з іншими населеними пунктами, інші населені пункти між собою, з підприємствами, об'єктами культурного значення, іншими дорогами загального користування в межах району. Саме стан автомобільних доріг відіграє велике значення в туристичній діяльності країни. За допомогою карти автомобільних доріг України можна прослідкувати щільність розташування прокладених автомобільних шляхів (рис. 2).

Умовно за результатами опитування водіїв [13] за 5-бальною шкалою всі дороги можна поділити на 5 груп за їх станом (табл. 2):

- 1) *Відмінно* (значення показника становить від 4,5 до 5);
- 2) *Задовільно* (значення показника – від 3,5 до 4,4);
- 3) *Нормально* (значення показника – від 2,5 до 3,4);
- 4) *Потребують ремонту* (значення показника – від 1,5 до 2,4);
- 5) *Потребують негайного ремонту* (значення показника – від 0 до 1,4).

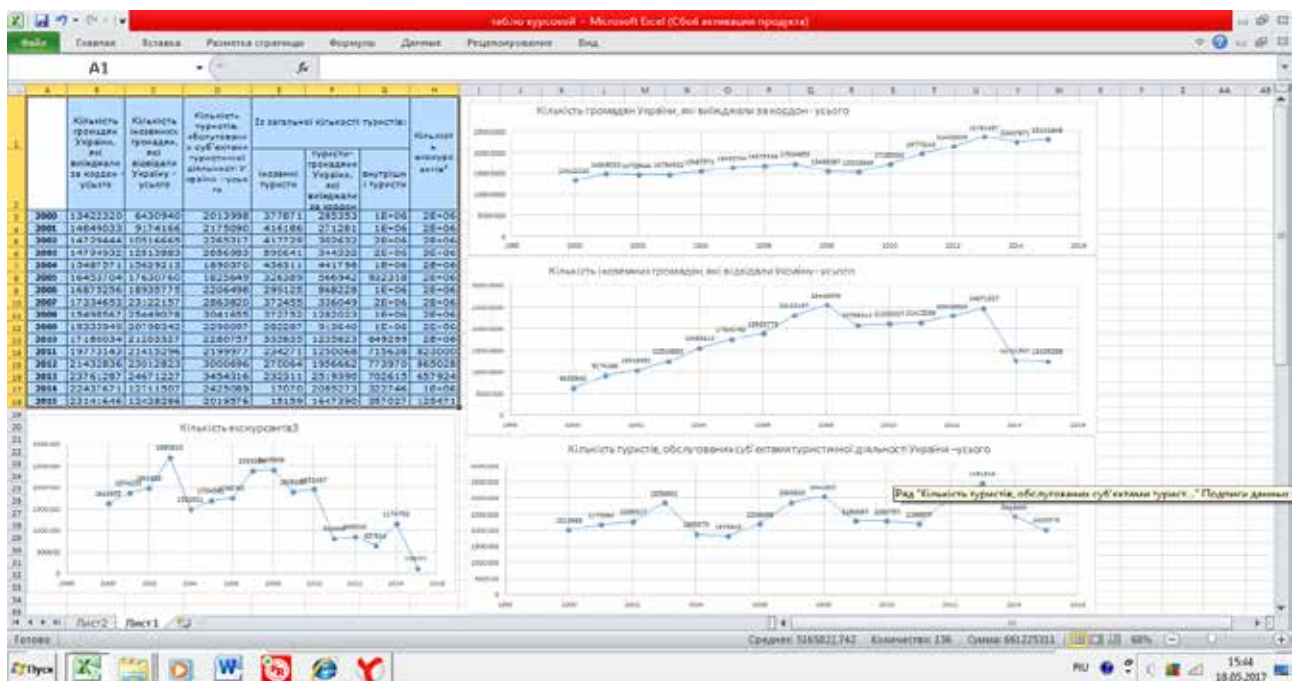

Рис. 1. Туристичні потоки України за останні роки

В результаті аналізу всі траси згруповані за рейтинговими оцінками за 5-бальною шкалою (табл. 3).

Класифікація автомобільних доріг України, яку наведено в табл. 3, віддзеркалює задоволеність водіїв під час подорожей.

Для наочного уявлення представлено макет групування (рис. 3).

Основною метою функціонування авто-транспортної системи є задоволення потреб населення та підтримка господарства в перевезеннях. Як системне утворення транспортна система характеризується поліструктурністю. Класифікація стану доріг дає змогу більш оперативно й аргументовано приймати рішення про необхідні заходи щодо нейтралі-

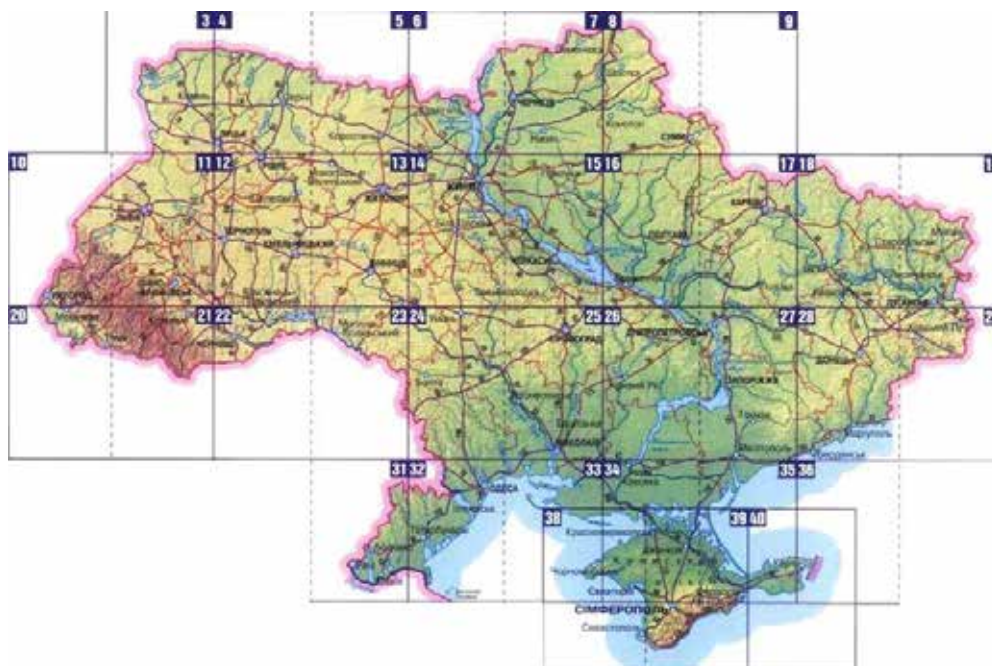

Рис. 2. Карта автомобільних доріг України

Таблиця 1

Класифікація автомобільних доріг загального користування

№	Категорія	Рівень	Характеристика
1.	Міжнародні	☆☆☆☆ 4	Дороги, що суміщаються з міжнародними транспортними коридорами та/або входять до Європейської мережі основних, проміжних, з'єднувальних автомобільних доріг та відгалужень, мають відповідну міжнародну індексацію та забезпечують міжнародні автомобільні перевезення.
2.	Національні	☆☆☆☆ 4	Дороги, що суміщені з національними транспортними коридорами і не належать до міжнародних автомобільних доріг, та автомобільні дороги, що з'єднують столицю України (місто Київ), адміністративні центри областей, великі промислові та культурні центри з міжнародними автомобільними дорогами.
3.	Регіональні	☆☆☆ 3	Дороги, що з'єднують дві або більше областей між собою, автомобільні дороги, що з'єднують основні міжнародні автомобільні пункти пропуску через державний кордон, морські та авіаційні порти міжнародного значення, найважливіші об'єкти національної культурної спадщини, курортні зони з міжнародними та національними автомобільними дорогами.
4.	Територіальні	☆☆ 2	Дороги, що з'єднують адміністративні центри областей з адміністративними центрами районів, містами обласного значення, міста обласного значення між собою, адміністративні центри районів між собою, а також автомобільні дороги, що з'єднують з дорогами державного значення.

Таблиця 2

Рейтинг автомобільних доріг за їх станом

№	Назва	Індекс (умовне позначення)	Протяжність, км	Стан траси
1	Київ – Чернігів – Нові Яриловичі	М-01	223,1	2,5
2	Кіпті – Глухів – Бачівськ	М-02	242,4	4,4
3	Київ – Харків – Довжанський	М-03	856,1	3,6
4	Знам'янка – Луганськ – Ізварине	М-04	607,6	2,3
5	Київ – Одеса	М-05	496,5	2,7
6	Київ – Львів – Чоп	М-06	849,2	4,2
7	Київ – Ковель – Ягодин	М-07	487,9	4,3
8	Обхід м. Ужгорода	М-08	14,9	3,9
9	Львів – Рава-Руська	М-09	62,5	4,6
10	Львів – Краковець	М-10	68,	4,5
11	Львів – Шегині	М-11	72,1	4,7
12	Стрий – Тернопіль – Кропивницький – Знам'янка	М-12	750,4	2,3
13	Кропивницький – Платонове	М-13	258,1	2,7
14	Одеса – Мелітополь – Новоазовськ	М-14	634,8	2,4
15	Одеса – Рені	М-15	295,2	4,0
16	Одеса – Кучурган	М-16	58,7	2,0
17	Херсон – Джанкой – Керч	М-17	430	4,0
18	Харків – Сімферополь – Ялта	М-18	687,7	3,0
19	Доманове – Ковель – Чернівці – Теремблече	М-19	511,9	3,0
20	Харків – Гоптівка	М-20	28,4	4,3
21	Житомир – Могилів-Подільський	М-21	221,2	3,6
22	Полтава – Олександрія	М-22	148,1	3,1
23	Берегове – Велика Копаня	М-23	49,5	2,0
24	Мукачеве – Берегове – Лужанка	М-24	37,5	3,3
25	Соломоново – Яноші	М-25	59,6	3,0
26	Вилки – Дяково	М-26	20,7	2,7
27	Одеса – Чорноморськ	М-27	14	3,5
28	Одеса – Южний	М-28	49	3,3
29	Харків – Перещепо	М-29	157,9	3,2

Таблиця 3

Групування автомобільних трас залежно від стану

№	Стан доріг	Категорія (бального оцінювання)	Кількість трас	Умовні позначення (назви трас)
1	Відмінно	Від 4,5 до 5	3	М-9, М-10, М-11.
2	Задовільно	Від 3,5 до 4,4	10	М-2, М-3, М-6, М-7, М-8, М-15, М-17, М-20, М-21, М-27.
3	Нормально	Від 2,5 до 3,4	11	М-1, М-5, М-13, М-18, М-19, М-22, М-24, М-25, М-26, М-28, М-29.
4	Потребують ремонту	Від 1,5 до 2,4	5	М-4, М-12, М-14, М-16, М-23.
5	Потребують термінового ремонту	Від 0 до 1,4	–	–

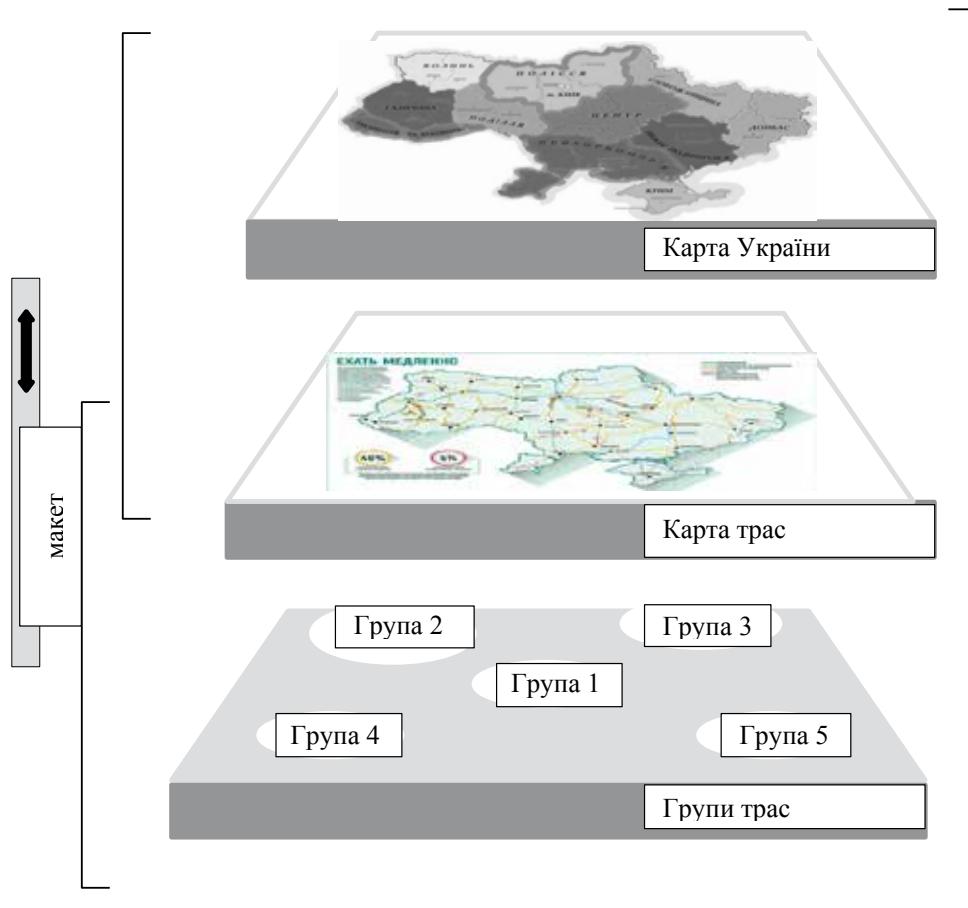

Рис. 3. Макет групування

зації кризових явищ на автомобільних шляхах, що позитивно вплине на надання автотранспортних послуг в туризмі.

Висновки з цього дослідження. Можна зробити висновок, що стан доріг України у

2018 році перебуває на низькому рівні. Середній показник досить низький, а саме 3,1 бали за оцінками громадян, які використовували саме цей відрізок дороги. Це дуже негативно впливає на якість автотранспортних послуг в туризмі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Веселов А.В., Трубкин И.С. Строительство дорог эстакадного типа как возможность решения дорожной проблемы России. Модернизация и научные исследования в транспортном комплексе: сб. мат. междунар. науч.-практ. конф. Пермь: ПНИПУ, 2012. Т. 3. С. 256–264.
2. Фундаментальные проблемы единого транспортного пространства Российской Федерации / Л.Д. Барина, О.В. Белый, Л.Э. Забалканская, В.И. Куватов, И.Г. Малыгин, А.Л. Стариченков. Санкт-Петербург: Элмор, 2012, 116 с.
3. Шаталова Н.В., Федоров В.П. Стратегия долгосрочного развития магистральных автомобильных дорог. Транспорт Российской Федерации. 2009. № 2. С. 20–22.
4. Касич А.О. Теоретичні аспекти впливу процесів децентралізації на економічний розвиток країни. Актуальні проблеми економіки. 2016. № 8. С. 16–21.
5. Касич А.О. Теоретичні і методичні основи аналізу внутрішніх джерел фінансування інвестиційної діяльності. Актуальні проблеми економіки. 2011. № 3 (117). С. 243–250.
6. Залунина О.М. Построение концептуальной схемы группировки областей Украины по макроэкономическим параметрам в строительном секторе. Проблемы экономики. 2014. № 4. С. 91–96.
7. Залунина О.М. Экономическое измерение управленческих решений в строительном секторе. ScienceRise. 2015. № 9/1 (14). С. 42–46. URL: 10.15587/2313-8416.2015.50512.
8. Залунина О.М. Определение взаимосвязей отраслей, связанных с региональным строительством. Технологический аудит и резервы производства. 2015. № 1/7 (21). С. 8–12. URL: 10.15587/2312-8372.2015.38434.

9. Захарченко П.В. Модели экономики курортно-рекреационных систем: монография. Бердянск: Издательство Ткачук, 2010. 392 с.
10. Угода про міжнародні автомагістралі (СМА) від 15 листопада 1975 року
11. Про Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України № 1306.
12. Перелік автомобільних доріг загального користування державного значення: додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 року № 712.
13. Автострада. URL: <http://autostrada.info/ua>.
14. Zalunina O.M. Formation of blocks of category of a building industry. Technology audit and production reserves. 2017. № 5. P. 9–13.
15. Залунина О.М. Строительство туристической инфраструктуры и его роль в развитии территории. Причорноморські економічні студії. 2017. № 22. С. 51–59.
16. Zalunina O.M. Intersectoral balance of construction complex as a factor of territory development. International Journal of Modern Research in Engineering and Technology (IJMRET). 2018. Vol. 3. Issue 1. P.68–74. URL: www.ijmret.org.

REFERENCES:

1. Veselov A.V., Trubkin I.S. (2012) Stroitelstvo dorog estakadnogo tipa kak vozmozhnost resheniya dorozhnoy problemy Rossii. Modernizatsiya i nauchnyie issledovaniya v transportnom komplekse [Road construction of overpass type as an opportunity to solve the road problem of Russia. Modernization and research in the transport sector]. in Russian, Perm, Vol 3, pp. 256 – 264.
2. Barinova L.D., Belyiy O.V., Zabalkanskaya L.E., Kuvatov V.I., Malyigin I.G., Starichenkov A.L. (2012) Fundamentalnyie problemy edinogo transportnogo prostranstva Rossiyskoy federatsii [Fundamental Problems of the Common Transport Space of the Russian Federation, “Elmor”] in Russian.
3. Shatalova N.V., Fedorov V.P. (2009) Strategiya dolgosrochnogo razvitiya magistralnykh avtomobilnykh dorog [Strategy for long-term development of highways] in Russian Transport Rossiyskoy federatsii, Vol 2, pp. 20–22.
4. Kasych A.O. (2016) Teoretychni aspekty vplyvu protsesiv detsentralizatsii na ekonomichnyi rozvytok krainy [Theoretical Aspects in the process of decentralization on the economical development of the territory] Ukrainian Journal Aktualni problemy ekonomiky, Vol 8, pp. 16–21.
5. Kasych A.O. (2011) Teoretychni i metodychni osnovy analizu vnutrishnikh dzherel finansuvannya investytsiinoi diialnosti [Theoretical and methodological bases of analysis of internal sources of financing of investment activity]. Ukrainian Journal Aktualni problemy ekonomiky. Vol 3, pp. 243–250.
6. Zalunina O.M. (2014) Postroenie kontseptualnoy shemyi gruppировки oblastey Ukrainy i pomakroekonomicheskimi parametram v stroitelnom sektore [Construction of a conceptual scheme of the grouping of regions of Ukraine on macroeconomic parameters in the construction sector] Ukrainian Journal Problemy ekonomiki. Vol. 4, pp. 91–96.
7. Zalunina O.M. (2015) Ekonomicheskoe izmerenie upravlencheskikh resheniy v stroitelnom sektore [The economic dimension of management decisions in the building industry] Ukrainian Journal ScienceRise. Vol. 9/1 (14), pp. 42–46.
8. Zalunina O.M. (2015) Opredelenie vzaimosvyazey otrasley, svyazannykh s regionalnyim stroitelstvom [Determine the relationship of industries related to regional development] Ukrainian Journal Tehnologicheskyy audit i rezervy proizvodstva. Vol. 1/7 (21), pp. 8–12.
9. Zaharchenko P.V. (2010) Modeli ekonomiki kurortno-rekreatsionnykh sistem: [Models of the economy of resort and recreational systems]. Berdyansk, Izdatelstvo Tkachuk, in Russian.
10. Uhoda pro mizhnarodni avtomahistrali (SMA) vid 15 lystopada 1975 r. [Agreement on the international highway of November 15, 1975] in Ukrainian.
11. Kabinet Ministriv Ukrainy. Postanova № 1306 Pro Pravyla dorozhnoho rukhu. in Ukrainian.
12. Perelik avtomobilnykh dorih zahalnoho korystuvannya derzhavnogo znachennia (Dodatok do Postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16 veresnia 2015 r. № 712) in Ukrainian.
13. Autostrada. Available at: <http://autostrada.info/ua>.
14. Zalunina O.M. (2017) Formation of blocks of category of a building industry [Formation of blocks of category of a building industry] Ukrainian Journal Technology audit and production reserves. – Vol. 5, pp. 9–13.
15. Zalunina O.M. (2017) Stroitelstvo turisticheskoy infrastruktury i ego rol v razvitii territorii [Construction of tourism infrastructure and its role in the development of the territory] Ukrainian Journal Prichornomorski ekonomichni studiyi. Ekonomichni naukovopraktichnyi zhurnal. Vol. 22 pp. 51–59.
16. Zalunina O.M. (2018) Intersectoral balance of construction complex as a factor of territory development [Intersectoral balance of construction complex as a factor of territory development] International Journal of Modern Research in Engineering and Technology (IJMRET) Vol. 3, Issue 1, pp. 68–74.